24

тѣхнитѣ своекористни внушения, увеличено на българитѣ къмъ по-скорошно избавление, въ вадко-то и полека-лека въ единъ лъжовенъ и безисходенъ пѫть, то парализирало до нейдѣ тѣхната дѣятелность, нанесло имъ много по-лоши слѣдствия за въ бѫдуще, затрило едва що възродената имъ самодѣятелность и приучило ги да са поддаватъ на чужди внушения и да очакватъ спасението си отъ тая или оная комбинация, отъ усилията или отъ интригитѣ на тая или оная съсѣдна сила и така ги довела найпослѣ до тамъ, дѣто да бѫдатъ подигравчка на чуждитѣ домогвания и постоянна жъртва на чуждитѣ интереси.

Българитѣ, които въ края на XVI-то столѣтие били замислили освобождението си отъ турцитѣ сами си, поддавани на чужди внушения се заозърнали за помощь и съдѣйствие отъ другитѣ и найпърво дали ухо на думитѣ на лукавиятъ трансилвански князъ Сигизмунда Батория и на неговитѣ съюзници Михаила Витезулъ Влашкий воевода и Аарона Молдавский господарь, съ които влѣзли въ сношение и въ споразумѣние за взаимно дѣйствие противу турцитѣ; но, [illegible] прѣбързали. Още на 1594 когато Сигизмундъ не бѣше са още наканилъ, нетърпѣливитѣ българи са промъкнали въ Влашко и са присъединили на Михаиловата отборна войска; тѣ повели прѣзъ зимата тая войска, та я прѣвели по ледътъ прѣзъ Дунавъ и отведнъжъ цѣла Дунавска България са прѣвърнала на пламтящъ вулканъ. Прѣведената войска разбила на нѣколко мѣста турцитѣ, всичкитѣ край дунавски градове, отъ Исманлъ до Видинъ — Хърсово, Силистра, Тутраканъ, Русчукъ, Орлочъ (между Русе и Свищовъ), Свищовъ, Никополъ, Орѣхово, били разграбени и почти изгорени, Баба-дагъ и Разградъ завзети и земена отъ тѣхъ тежка контрибуция. Отъ само себе си се разумѣва, че минаването отъ Влашко чужда вой